

نوروزنامه سُغد

بر روی آداب و رسوم نوروزی در خراسان و ورارود

مؤلف: دکتر: ایرج علی نورزاد

برگردان به فارسی:
علی ایلنت

۱۳۹۶

پروگرام	پروگرام: ۱۷۵۲ -
عنوان و نام پدید آور	عنوان: هفتصد و پنجاه و یک آه و سیصد و هشتاد و یک اثر از کهنس تهرانی: پروگرام: ۱۷۵۲ -
مشخصات نشر	نشر: انتشارات فرهنگ و هنر: ۱۳۶۱ -
مشخصات ظاهری	۲۲۶ ص: (مجموعه)
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۱۱۲-۴۵-۵
مشخصات فهرست نویسی	فبا
ناشر	کتابخانه: ۲۵ -
موضوع	مجموعه - آداب و رسوم
موضوع	۱۷۵۲ - Festivals - Manners and customs
موضوع	مجموعه در آداب
موضوع	۱۷۵۲ - Festivals in literature
موضوع	مجموعه - مراسم و آداب
موضوع	۱۷۵۲ - Festivals - Khurasan
موضوع	مجموعه - آداب و رسوم
موضوع	۱۷۵۲ - Festivals - Manners and customs - Khurasan
موضوع	مجموعه - آداب و رسوم
موضوع	۱۷۵۲ - Festivals - Transoxiana
موضوع	مجموعه - آداب و رسوم
موضوع	۱۷۵۲ - Festivals - Manners and customs - Transoxiana
نسخه الکترونیک	آپلود: ۱۳۷۲ -
نسخه الکترونیک	پوشه: ۱۷۵۲ - Festivals in literature
رده بندی کنگره	۱۷۵۲ / ۲۲۶ / ۴۵
رده بندی دهوی	۲۲۶ / ۲
مجموعه کتابخانه ملی	۲۵ - ۹۷۸

مندرجه

۱	مقدمه
۳	نوروز پیام زندگی ساز فارسی زبانان به جهان
۱۷	سنت‌های جشن سال نو خجندیان
۲۳	لطف بهار است در مثنوی مولانا جلال‌الدین رومی
۳۱	کاروان هفده آیین در جشن نوروز بزرگ
۳۹	نوروز دیوشتیج
۴۹	نوروز و سنت‌های نوروزی مردم اسفهر
۶۵	نوروز فلغر
۱۰۱	نوروز زرافشان
۱۰۷	نوروز خجند
۱۱۵	نظری به تجلیل نوروز سده میانه مسجاه
۱۲۱	نوروز واروخ
۱۲۷	نوروز جشن نکوکاری و سمنک غذای نکویی‌ها
۱۳۱	نوروز اشت
۱۳۷	نوروز نو بوستان
۱۴۱	نوروز استروشن
۱۴۷	نوروز ظفرآباد
۱۵۱	فرصتی در نوروز کندکهن
۱۵۵	نوروز خراسان و نوروزیه‌های شاعران خراسان
۱۷۳	آیین‌های نوروزی تاجیکان قرقیزستان
۱۸۷	ویژگی‌های فرهنگی جشن نوروز در سمرقند
۱۹۱	نوروز تاجیکان ناحیه سریش جمهوری قزاقستان

نوروز و تجسم سنت‌های کهن فرهنگی خلق‌های مشرق زمین در آن

۱۹۵

تجلیل نوروز در میان مردم قزاق

۲۰۳

تصاویر

۲۰۹

واژه‌ها و اصطلاحات

۲۲۷

کتابنامه

۲۴۹

www.ketab.ir

مقدمه

بهار آمد، بهار آمد، خوش آمد،
علی با ذوالفقار آمد، خوش آمد،
بیارید سبزه و سه برگه^۱ ریزید،
به دلدلش سوار آمد، خوش آمد...
«از ایجادیات دهنکی^۲ تاجیکان»

نوروز و آیین‌های وابسته به آن از فاخرترین انباشته‌های فرهنگی و تمدنی ما به شمار می‌رود که مشخص‌ترین پیام آن نوسازی و هویت با بشر و طبیعت است؛ شناخت آیین‌ها و آداب و رسوم نوروزی در کشورهای حوزه تمدنی نوین بهترین وسیله در جهت درک متقابل و به موازات آن، همگرایی و همنوایی ملت‌های ساکن در این حوزه تمدنی است؛ علاوه بر آن، شناخت شاخصه هویتی نوروز در کشورهای حوزه تمدن نوروز که مشخصاً شامل کشورهای ایران، تاجیکستان، قزاقستان، قرقیزستان، ازبکستان، ترکمنستان، عراق، ترکیه، هند، پاکستان، افغانستان و آذربایجان است - موجبات پایداری و پویایی هرچه بیشتر این آیین را فراهم می‌آورد. برای شناخت همه جانبه نوروز و آیین‌های مرتبط با آن در کشورهای حوزه تمدنی نوروز، تدوین یک «دانشنامه جهانی نوروز» گریز ناپذیر است تا بوسیله آن به خانگی‌های آیینی در همه کشورهای یاد شده - و نیز سایر کشورهایی که نوروز را گرمای می‌آورد - نائل آمد و برای نیل به این هدف مهم - تدوین دانشنامه جهانی نوروز - همراهی‌های پژوهشی، مردم‌شناسان، ادیبان و هر آن‌کس که به نوعی، عضوی از حوزه تمدنی نوروز بوده و میراث آیین آیین‌انسان - دوست به شمار می‌رود، ضروری است؛ بر همین مبنا، مجموعه پیش رو - نوروزنامه سغد - تلاشی در جهت شناساندن آیین‌های نوروزی در کشور تاجیکستان و مشخصاً منطقه سغد است؛ علاوه بر آن، مقالاتی نیز از نوروز خراسان و نیز نوروز قزاقستان از کتاب نوروز؛ هدیه ایران به

۱ سه برگه: شیدر

۲ ایجادیات دهنکی: ادبیات شفاهی، فولکلور

جهان تألیف پروفیسور صفر عبدالله بر آن افزوده شده است؛ نوروزنامه سغد سال ۲۰۱۶ م به خط سیریلیک و به اهتمام دکتر نورعلی نورزاد از اساتید برجسته ادبیات دانشگاه خجند و مدیر گروه ادبیات دانشگاه مذکور در تاجیکستان منتشر شده است که نظر به اهمیت آن از منظر مردم‌شناسی، به فارسی برگردان شده و به همراه توضیحات اصطلاحات و واژه‌های خاص فارسی تاجیکی از سوی پژوهشکده مردم‌شناسی به نشر می‌رسد که جا دارد از ریاست محترم پژوهشکده، جناب دکتر علیرضا حسن‌زاده که موجبات چاپ این اثر را در این نهاد وزین فراهم کردند، سپاسگزاری نمایم؛ امید که نشر این اثر توسط پژوهشکده مردم‌شناسی قدمی موثر در حرکت نیل به هدف بزرگتر که تدوین دانشنامه جهانی نوروز است، باشد.

علی ایلنت - دانشگاه تهران

اسفند ۱۳۹۵